СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 294. Джерзі Сити, Н. Дж., середа, 18-го грудня 1935. — VOL. XLIII. No. 294. Jersey City N. J., Wednesday, December 18, 1935. THREE CENTS

РЕПУБЛИКАНЦІ ПРОГОЛОШУЮТЬ ПРЕЗИДІЯЛЬНУ КОНВЕНЦІЮ

ВАШИНҐТОН. — Заряд републиканської партії вже проголосив, що конвенція партії, котра має встановити партійну плятформу для наступних виборів президента Злучених Держав та встановити кандидата партії, має відбутися в Клівленді, в стейті Огайо. Конвенція почнеться дня 9-го червня 1936 р. Каже заряд партії, що місто Клівленд вибрано на осідок конвенції як „невтральний ґрунт".

Тимчасом у місті Ст. Луис бувший президент Герберт Гувер виступив з публичним закликом до републиканців орґанізувати кампанію проти „нового розділу" й президента Рузвелта. Він каже при тому, що уздоровлення господарських умовин не викликав президент Рузвелт, бо воно почалося ще за нього, себто за Гувера.

Заряд демократичної партії дає до зрозуміння, що він подасть місце й час демократичної конвенції дня 9-го січня.

СКАРБ ПОТВЕРДЖУЄ ОБОВЯЗОК ПОДВІЙНИХ ПОДАТКОВИХ РАПОРТІВ.

ВАШИНҐТОН. — Секретар скарбу потвердив зарядження, щоб набудуче всі люди й корпорації, що подають федеральному урядові рапорт зі своїх приходів, подавали його в двох копіях: одну копію для вжитку федерального уряду, а другу для вжитку стейтових або міських податкових урядів.

НЕСУПОКОЇ В МЕКСИКУ.

МЕКСИКО.—Бувший президент Мексика Плютарко Еліяс Каєс вернувся недавно зі Злучених Держав до Мексика. Його поворот викликав негайно чутки, що він задумує повести якийсь революційний рух проти теперішнього уряду.

Мексиканський сенат усунув 4 стейтових ґубернаторів, котрим він закидує революційну діяльність у користь Каєса.

Рівночасно уряд задумує пересунути командантів військових відділів у тих стейтах, видно побоюючися заговору між ними й усуненими ґубернаторами.

НОВИЙ КОРАБЕЛЬ ЗА 12 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ.

НЮ ЙОРК. — Корабельна лінія „Юнайтид Стейтс Лайнс" зробила контракт з підприємством для будови кораблів, „Нюпорт Нюз Шипбилдинґ енд Драй Док Ко.", за будову нового великого пасажирського корабля.

Мається його пустити на службу на місце „Леваєтена". Кошти нового корабля мають виносити 11 міліонів 900 тисяч долярів.

„Юнайтид Стейтс Лайнс" знаходиться під контролею федерального уряду.

ЩЕ ОДИН БОЖЕВІЛЬНИЙ З ПАЛЬНОЮ ЗБРОЄЮ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС (Каліфорнія). — Чарлз Леймен, 44-літній робітник при будові каналів, яку веде „адміністрація поступу праці", відправлений з роботи, узброївся в револьвер і рушницю й вибрався на стрілянину проти своїх власних товаришів-робітників, які, мовляв, його переслідували.

Він убив на місці 4 робітників, а двох інших пострілив так небезпечно, що вони відай помруть. Семого пострілив лекше. Коли надійшла поліція, він став утікати, а потім кинув зброю й піддався, кажучи, що вже має досить. Зібрана коло нього товпа хотіла його злінчувати, але поліція мерщій повезла його в тюрму.

ЗАГАДОЧНА СМЕРТЬ ФІЛЬМОВОЇ ЗІРКИ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС. — Служниця фільмової зірки Тельми Тод відкрила в понеділок раненько в ґаражу своєї пані її тіло. Акторка, котрої не було дома від суботи, лежала скорчена за кермовим колесом свого авта. На її обличчю була кров.

Візвана поліція довідалася від служниці, що пані їздила в суботу на якусь забаву. Розсліди показали, що вона була в суботу вночі на забаві в домі фільмового коміка Стенлія Люпіна, і там пила. Лікарські розсліди ствердили, що вона вмерла від затроєння легенів ґазом, що добувається з авта. Кров на її обличчю, лікарі пояснили, походила певно з того, що акторка, падаючи в обморок, ударилася певно об кермове колесо. Цей кровоток певно не був причиною смерти.

ОСТАННЯ ДОШКА РАТУНКУ ДЛЯ ГАВПТМАНА.

ТРЕНТОН (Ню Джерзі). — Оборонці Бруна Гавптмана, німецького столяря, засудженого на електричне крісло за викрадення й убивство дитини Линдберґа, заявили, що Гавптман рішився поставити все на одну карту: просить він стейтового ґубернатора Гофмена, щоб цей зробив з ним усяку пробу, яку тільки наука придумала для відкриття, чи людина говорить неправду. Гавптман заявляє свою готовість лишити вирішення своєї долі вислідам такого розсліду „відкривача брехні".

Він взиває д-ра Кондона, щоб він зробив те саме.

ЗБРОЙНИЙ ВИЛІМ З ТЮРМИ.

З повітової тюрми в Ню Бронсвик, Ню Джерзі, втік 26-літній Едвард Метельський, котрого минулого понеділка почали судити за вбивство поліцая. Метельський десь добув револьвер і ним застрашив сторожів вязниці. З ним утік ще один вязень. Поліція робить слідство над тим, звідки Метельський дістав револьвер. Припускають, що револьвер перепачкувала йому 21-літня дівчина Марія Труханович підчас відвідин вязня. Поліція арештувала дівчину, а заряд тюрми відправив сторожа, що не приглядався добре, як дівчина говорила з вязнем.

МАРЕВО АНАЛЬФАБЕТИЗМУ.

Як подають з Варшави, учительські кола затревожені поголосками на тему пляновоі редукції в буджеті міністерства освіти.

В звязку з цим орґанізація польського вчительства („Звйонзек Научицєльства Польскеґо") вислала делеґацію до міністра освіти, яка зясувала наслідки евентуальної редукції в буджеті міністерства освіти. Цей буджет у дійсности вимагає збільшення на урохомлення кількох тисяч нових шкіл, автім цьому буджетові грозить на основі поголосок редукція у висоті 25 міліонів злотих. Делеґація звернула увагу, що 96 процентів буджету міністерства освіти творять видатки на вчительські етати, а тільки 4 проц. на річеві видатки. Ощадности в ділянці цих 4 проц. річевих видатків не можуть дати сподіваних вислідів, а редукція буджету в поважніших розмірах грозить замкненням шкіл і ліквідацією вчительських етатів. На думку вчительських кол, так подумана редукція буджету міністерства освіти мусіла би спричинити замкнення 6,000 шкіл і всіх наукових студій при вищих школах. Це було би познакою повороту до анальфабетизму і ліквідації засади загального навчання.

ВЕЛИКИЙ ПАЧКАРСЬКИЙ ПРОЦЕС.

Перед окружним судом у Ґдині станули два рибні гуртівники з Варшави, браття Дзєдзіц, обвинувачені в перепачкуванні з Данії й Голяндії до Польщі 100 ваґонів риб. Держава втратила на цій „трансакції" Дзєдзіців 1,800,000 зл. Обвинуваченим загрожує гривна до 6,000,000 злотих, забезпечених на нерухомому майні обвинувачених.

ЗІ ЗВИЧАЇВ АНҐЛІЙСЬКОГО ДВОРА.

Коли подруга князя Кенту сподівалася потомства, на передодні важної події зявився в королівській палаті міністер внутрішних справ Джан Саймон і перебув там цілу добу, поки не показали йому княжого новородка. Є це стара анґлійська традиція, що датується від 1688 р. й обовязує дотепер. А саме в 1688 р. прийшов на світ син короля Якова II. При акті уродин не був приявний ніякий достойник і це використали пізніше противники короля, заперечуючи його королівське походження. Від того часу міністер внутрішних справ Анґлії є обовязаний асистувати при народинах кожного члена королівської родини.

МАЛЮЦА ЗАЛОМИВСЯ.

Ще один підсудний зізнав по польськи на варшавськім процесі. Першим був Мигаль, а другим є Малюца, що робить враження людини слабої, молодця, що, як подає кореспондент „Діла", не перейшов процесу повної мужеської кристалізації. У своїх зізнаннях „засипав" багатьох своїх товаришів.

ОБОРОНЦІ.

Ендецький „Варшавскі Дзєннік Народови" подає таку характеристику оборонців:

„Адв. Горбовий, могутньої фізичної будови, сидить на лаві оборонців — понурий. Його сильветка непокоїть: кучеряве волосся, окуляри заслонюють чорні очі й чорна тоґа оборонця. Промовляючи, якось дивно глядить перед себе, кидає короткі врвані речення звучним і твердим голосом.

„Адв. Ганкевич, знаний з українських (в ориґ. руських) процесів, до суду звертається чемно, з пошаною, пильно слухає розпоряджень предсідника і піддається їм з резиґнацією.

„Адв. Шлапак, живий, середнього росту, говорить скоро, нервово, але не особливо по польськи. Вкінці адв. Павенцький сидить спокійно, затоплений у читанні актів справи".

ГОЛОДІВКА УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК.

Польська преса повідомляє, що в еміґраційнім таборі в Каліші 34 жінки, членици Союзу Українок - Еміґранток, перевели на знак протесту проти „опіки" уенерівського Центрального Комітету в Варшаві 3-денну голодівку. Цей поступок вияснює прохання до міністерства суспільної опіки, в якому читаємо:

„Наші жінки в числі 34 осіб оголосили голодівку. За кілька днів і ми зі своїми дітьми будемо приневолені голодувати. Голодівку цю спричинив головно своїм поступуванням Віктор Андрієвський, референт заряду станиці в Каліші. Ми, бувші військові армії УНР, не можемо дістати опіки від нашого Центрального Комітету в Варшаві. Наша біда приневолює нас звернутися до вас, пане міністре, з проханням допомогти нам і видалити пана Андрієвського з заряду станиці".

СМЕРТЬ ПАЧКАРЯ.

На литовсько-польському кордоні, у виленсько-троцькому повіті, страж Коп-у пострілила двох пачкарів у моменті, коли вони переганяли корови з Литви до Польщі. Один з них, Константин Глеб з Окмян, ранений у ногу, другий, Антін Вітковський тяжче ранений, доволікся ще 100 метрів від границі й там помер. Литовська гранична сторожа забезпечила процес до прибття слідчої комісії.

ОБМАНЕЦЬ У ДУХОВНІЙ РЯСІ.

В Рівному арештували Михайла Волоса, що в переодягненні римо-католицького питомця відвідував приватні доми і виманчував гроші на „будову костела". Волос станув перед судом, який засудив його на півтора року тюрми.

ІТАЛІЙЦІ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ.

Ґрупа фашистів улаштувала в Римі 24. XI. бурхливу демонстрацію проти Совєтів. Перед будинком совєтського консуляту товпа фашистів вигукувала противольшевицькі кличі. Між іншим ґрупа фашистів підняла грімкий оклик: **„Хай живе незалежність України!"**

Цей випадок викличе правдоподібно дипльоматичні протести.

РАФІНОВАНЕ ДУШОГУБСТВО.

В Синкові біля Заліщик померла 11-місячна нешлюбна дитина Анни Ільницької, дочки місцевого господаря Василя. Переведена секція виявила, що дитині вбито в околиці містка голку, що внаслідок руху грудної клітки при віддиханню застрягла в серці й викликала смерть дитини серед страшних мук. Злочину того рафінованого душогубства допустилася мати дитини під намовою нешлюбного батька дитини, Івана Кубатого. Обоє арештовані.

МОНЕТНИЙ СКАРБ ПІД СУДОВОЮ ВИШНЕЮ.

В Орховичах, судововишенського повіту, в загороді господаря А. К. викопали монетний скарб, збережений у глиняному горшку зперед 300 літ. У скарбі знайшлися монети з часів польського короля Жиґмонта III, бранденбурські півтораки з часів електора Юрія Вільгельма, шведські Ґустава Адольфа й Христини, півтораки поморського князя Боґуслава XIV та інші. Загалом було 172 монети ваги 220 ґрамів.

ДИВНІ ПРИГОДИ АНҐЛІЙСЬКОГО КУПЦЯ.

Недавно приїхав до Відня анґлійський купець. Якась пані дзвонить телефоном і просить його прийти на побачення до каварні. Анґлієць відмовляється. Незнайома не тратить надії, дзвонить іще раз і повторює прохання. І так пять разів. Купець сміється; він певний, що це якась божевільна. Вкінці телефон перестав дзвонити і незвичайна пані заспокоїлася.

Минає день. Анґлієць вертається до дому й застає в кімнаті цілий склад: 200 сендвічів, 6 кґ. мішанини, 3 цілі шинки, 2 пляшки лікеру, 20 пляшок вина, кілька кільоґрамів масла. Все те розставлене на столі, по підлозі. Зверху жалібний вінок з написом: „Від тих, що злишилися в глибокім смутку".

Анґлієць кличе сторожиху. Ця заявляє, що вже видала 95 шилінґів ріжним складам. Вони приносили ласощі й казали, що дістали телефонічне змовлення від анґлійця. Очевидно більшість фірм залишили тільки рахунки за доставлений товар, бо сторожисі не стало гроша всім заплатити. Обурений анґлієць телефонує до фірм, вияснює, деяким платить, деякі нерадо забирають харчі назад. — Але анґлієць ще не має спокою. На другий день у низці часописів зявляються повідомлення про його нечайну смерть, повідомлення в широких чорних рамцях.

Справа опинилася в поліції, яка шукає впертої пані. Досі надаремне.

ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗАСТРІЛИЛА ДВОХ УКРАЇНЦІВ

ЛЬВІВ. — Польські часописи подають, що на Волині, на стації Ковель, польські поліцаї застрілили двох членів ОУН, а то Никитюка і Силюка. Кажуть, що поліція шукала їх уже довший час як членів української підпольної орґанізації і як тих, що нібито вбили трох польських поліцаїв. Никитюк і Силюк, як подають польські телеґрами, зачали перші стріляти до поліцаїв.

УЖГОРОДСЬКА „СВОБОДА" ПРО ЗАКАРПАТСЬКИХ БРАТІВ В АМЕРИЦІ.

УЖГОРОД (Закарпаття). — „Свобода" обговорює боротьбу внутрі церкви між вірними з Закарпаття в Америці й каже, що та боротьба доходить до абнормальности. Ніби вона йде в обороні греко-католицького обряду і проти целібату, а по правді:

„Читаючи американські ґазети, приходить чоловік до висновку, що там релігійна боротьба не провадиться з релігійних причин, а з політичних. Якась тайна рука мішає там карти, викликує ненависть".

„Свобода" є тої думки, що в Америці „Мадярщина веде широку пропаґанду, щоб направити діло з 1918 року", та що „в консулярній службі Мадярщини є багато Русинів, котрі ходять і аґітують". Винна тут, пише „Свобода", і та політика, що боїться українізму і підпирає всяку мару, мадярську, польську, московську, „щоб лиш Русин не прозрів".

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЧАСОПИСИ В ГАЛИЧИНІ.

ЛЬВІВ. — З приводу щораз нових вісток, що нібито готується новий похід проти Совєтів, знайшлися знову на Західній Україні під Польщею більщі фонди і вже знову зачали появлятися большевицькі ґазети там, де донедавна не було ні одної. В Галичині зачали виходити такі большевицькі ґазети: місячник „Знання", двотижневик „Інформатор", Наш Голос" та однοднівка „Відгуки".

КУРІОЗ, ЯКОГО СВІТ НЕ ВИДАВ: МОСКВА ВИДАСТЬ „ІСТОРІЮ УКРАЇНИ"!

МОСКВА (Росія). — „Правда" доносить, що Асоціяція марксо-ленінських інститутів на Україні підготовляє на „замовлення" українського уряду видання 3-томової „Історії України", також з узглядненням московської мови. В тій історії звернуть головну увагу на боротьбу з імперіялізмом, пролетарську революцію і громадську війну на Україні, як теж зясують твори Шевченка, Котляревського, Куліша, Коцюбинського за „марксівсько-ленінськими методами".

ПОЛЬСЬКІ ПАНІ НА ВАРШАВСЬКІМ ПРОЦЕСІ.

ВАРШАВА (Польща). — „Роботнік" пише про варшавський процес таке:

„Вчорашній день процесу знов почався при такій темній салі, що видали приказ засвітити лямпи. Те надає процесові глибоко понурий вигляд, бо в блідім світлі лямп знужденілі після півторарічної вязниці обличчя обвинувачених виглядають іще злиденніше.

„Вперше появились елеґантні пані, що з великим „зацікавленням" приглядались обличчям підсудних. Ті пані рекрутуються зі сфер державних достойників (бо білєти вступу були попросту недоступні навіть для адвокатів). Пані з особливим заінтересуванням приглядалися картині, яка нас, професійних журналістів, що привикли до сильних вражінь, всеж однаково пригноблює, картині, як із салі й на салю провадять хоровід обвинувачених з закутими руками".

„ДУХОВЕНСТВО Й СУСПІЛЬНІСТЬ".

ЛЬВІВ. — Під таким наголовком помістила католицька „Мета" статтю, в якій жалується, що участь „священства в нашому національному житті змаліла", а впливи духовенства зменшилися. І приходить до такого висновку:

„Якщо духовенство має удержатись на чолі суспільности, то поняття священика мусить бути синонімом передового громадянина, і то скрізь".

ДАВАЛА АЗИЛЬ УКРАЇНЦЯМ, БО КУЛЬТУРНА ДЕРЖАВА.

ЛЬВІВ. — Українські часописи передають за чужими журналами, що бувший литовський міністер закордонних справ, Зауніус, якого імя згадується у варшавськім процесі, заявив, що Литва давала українським революціонерам право азилю, бо Литва хоче стояти на однаковому культурному рівні з іншими державами і тому не може відмовити українцям побуту на своїй території. Він теж признається, що розмовляв з ріжними українськими революціонерами, бо його, як литовського політика, а до того й литовського міністра закордонних справ, мусіли цікавити українські настрої.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.
За кожду зміну адреси платиться 10 цент.ві
З Канади належит посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОБІДА НАРОДУ ЧЕРЕЗ МОЛОДЬ

Переглядаючи останні новинки, передавані американською пресою з Єгипту, читаємо дослівно таке: єгипетські студенти побідили, єгипетські студенти обєднали біля себе ввесь єгипетський нарід, всі єгипетські партії.

Ще тому кілька тижнів ніхто навіть не думав про те, щоби британський уряд так скоро піддався та згодився на привернення конституції з 1923 р., а тимсамим приспішував процес цілковитого усамостійнення Єгипту. Те, що доносила преса про події в Єгипті, навіть не вказувало на можливість, що Англія піддасться, бо саме в той час дійшло було до найбільшого англійсько-італійського напруження, і то через італійську загрозу в Африці, яка відносилася саме до Єгипту.

Та коли старше покоління не мало надії на полагодження цеї справи під теперішню пору, молодь не захотіла довше ждати, а перебрала справу в свої руки. І почалися відомі студентські демонстрації. Англія виступила проти цього демонстрування і поліція не щадила палок і куль. За кождою демонстрацією як не сотки, то принаймні десятки молодих студентів опинились у вязницях. Кожда демонстрація приносила нові жертви крови: трупи і повно важко покалічених. А що підчас тих демонстрацій головно палили трамваї і розбивали ліхтарні по вулицях, то моглиб і в Єгипті знайтися „старші і розважні" громадяни і „батьки народу", що виступалиб з „холодним розумом" і доказувалиб, що це глупота виставляти в такий спосіб „найкращу частину молоді" на смерть, на тюрму, на вигнання зі шкіл, на втрату карієри і т. п.

Як було в Єгипті зі старшим поколінням, ми не знаємо. Знаємо тільки, що і там були угодовці, що йшли на руку британському урядові. І знаємо те, що єгипетські студенти демонстрували як проти британського уряду так і проти угодовців. А як єгипетська поліція проголосила, що буде без пощади стріляти, якщо демонстрації будуть повторюватись, то у відповідь на те сформувався ще окремий демонстраційний похід, головно з дівчат-студенток, до яких вправді теж стріляла поліція, але яких тим стрілянням не відстрашила.

Наслідок того всього, як бачимо, такий, що британський уряд таки піддався й уступив під напором отих студентських демонстрацій, що зачали звертати на себе увагу цілого світу. Він згодився вкінці на привернення конституції, що викликало в Єгипті загальне задоволення. Тільки не задоволило воно єгипетського студентства. Воно відразу заявило, що не є задоволене з уступки британського уряду, бо воно домагається повної незалежности краю.

СУД НАД УКРАЇНСЬКОЮ МОЛОДДЮ У ВАРШАВІ

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНИХ, ЗГЛЯДНО ВІДЧИТУВАННЯ ЗІЗНАНЬ ІЗ СЛІДЧИХ АКТІВ.

(З львівського часопису „Українські Вісти").

(12)

МИГАЛЬ ГОВОРИТЬ.

Мигаль говорить по польськи.

На салю вводять підсудного Романа Мигаля.

Предсідник питає його, чи признається, що від 1931 р. до 24. вересня 1934 р. був на терені Польщі членом ОУН.

Підсудний Мигаль у противенстві до підсудних, переслуханих передтим, відповідає по польськи: „Так, признаюся".

На запит предсідника, чи признається, що як член ОУН поміг Грицеві Мацейкові після того, як Мацейко убив 15. червня 1934 р. мін. Перацького, виминути карну відповідальність та, щоб уможливити йому втечу, віддав його двічі, в червні і в липні 1934 р., у Львові під опіку Малюці та навязав організаційний звязок між Мацейком і Малюцою. Мигаль відповідає потвердженням.

Запитаний, чи хоче зложити якісь вияснення, відповідає „так" і заявляє, що зізнаватиме по польськи. Підсудний просить, щоб на вступі міг вияснити, чому хоче зізнавати по польськи. А саме: 1) тому, говорив Мигаль, що не принесу цим нечести українцям, бо Варшава не лежить на українських землях, 2) хочу вияснити низку справ, не щоб боронитися, бо боронитися не хочу і не буду. Маю відвагу сказати, що це і те я зробив та взяти на себе відповідальність.

Предс.: Прошу подати подрібні вияснення від хвилини, коли ви вступили до ОУН.

Підс. Мигаль: До ОУН я вступив при кінці 1930 р., або з початком 1931 р. В гімназійних часах я був членом т. зв. „Народньої Революційної Організації", а пізніше членом колишньої УВО. Вступити до цих організацій намовили мене старші товариші, яких назвищ не подаю. У цих організаціях я не виконував ніяких чинностей; кінчилось на тому, що я читав „Сурму", „Українського Революціонера" й інші видання. Моя діяльність зачалася, відколи вступив до ОУН. Зразу я працював у рефераті пропаґанди, пізніше був пресовим референтом на місто Львів, зчасом на повіт, а під кінець 1931 р. я був заступником пропаґандового референту на ввесь край. До мене належало транспортувати літературу зза кордону до Польщі.

Транспорти нелегальної літератури.

На запит предсідника Мигаль подрібно відповідає, як відбувався цей транспорт нелегальної літератури. Перший раз весною 1931 р. Бандера, що був тоді зверхником підсудного, приказав йому навязати звязок з Чехословаччиною. За посередництвом свого товариша Онищука підсудний запізнався з одним гуцулом, що поміг йому перейти кордон. Мигаль пішов до Ясіння у Чехословаччині, до ресторану братів Клемпушів, де дістав транспорт бібули, що важила яких 60 кг. Це головно була „Розбудова Нації" і „Сурма". Через кордон дістався до Ворохти, звідти до Львова. У Львові були магазини, які підсудному показав Бандера і в яких складали транспорти. Ці магазини були головно в Академічному Домі й інших місцях, яких підсудний нині вже не памятає. Коли був вдруге у Ясінню, транспорт передали йому вже не брати Клемпуші, але колишній вояк колишньої української армії. Пізніше транспорти перевозив підсудний і три його товариші, що тепер є за кордоном, бо втекли після замаху на почтовий амбулянс під Печеніжином. Підчас одної такої подорожі був підс. Бандера, що залишивсь у Ворохті, а він, Мигаль, відставив транспорти до Львова. Інформації щодо транспортів давав Мигалеві завжди Бандера. Кордон переходив підсудний завжди нелегально.

В дальших своїх зізнаннях підс. Мигаль говорив про ініціятиву советського консуляту та про орґанізацію замаху на підкомісаря Кособудського, далі про підготову до замаху на Антона Крушельницького. Після перерви говорив про вбивство дир. Бабія, гостро притім осуджуючи верхівку ОУН. Подає точні подробиці вбивства Бачинського. Признається, що Бачинського вбив сам. Вияснює підготову до замаху на волинського воєводу Юзефського та подає подробиці плянованого побиття посла Матчака.

Взагалі підс. Мигаль потверджує все те, що зізнав у слідстві й що стало основою акту обвинувачення.

Мигаль про Підгайного й організацію.

Після перерви зізнає Мигаль далі. Його зізнання обтяжують сильно деяких підсудних.

Про подробиці замаху на Бачинського зізнає Мигаль:

Хочу про ті замахи сказати так, як справа дійсно представлялася. Не хочу ні сам боронитися, ні теж не маю моральної охоти боронити тих, що дійсно завинили.

В одній з тих справ був я безпосереднім справником, в другій — тільки моральним. Не я зробив з Бачинського конфідента, як це деякі хотіли представити.

Коли я щонебудь сказав на поліції чи в слідстві, так як тепер у суді, то кожне своє зізнання підписував власним іменем і назвищем і маю тепер відвагу те саме повторити.

Я не вмів так говорити, як Підгайний: „те зробив Мигаль", а потім пан Підгайний не мав відваги того підписати. І сьогодні кажу, що не маю жалю до інж. Підгайного, однак, **коли ми в організації вміли вимагати від малих людей, від ремісників і інших, дисципліни; коли ми говорили їм: „ідіть і стріляйте, а потім зажийте самі стрихніни, чи іншої отрути, або застрільтеся" — то потім, коли нам самим довелось витримати пробу, люди з заграничною освітою вміли „сипати", одначе так, щоб не підписуватись під зізнаннями.**

З хвилею, коли я переконався про їхню тактику й мав на те докази, вважав я доцільним сказати на розправі все, бо коли таке діється в організації — така організація існувати не сміє.

Зазначую, — говорить Мигаль — що, стріляючи до Бачинського, я вірив у те, що стріляю в конфідента. Колиж я дав приказ стріляти в дир. Бабія, то не знав про те, що це бувший український старшина.

„Я був організаційним техніком. Морально завинили ті, що кермують так організацією.

На запит предсідника відповідає Мигаль, що то Бандера доручив йому згладити Бачинського, а Підгайний на передодні замаху приніс два револьвери. Мигаль замах виконав. Револьвери після замаху передав М. Косівній, а звіт здав Підгайному.

Про замах на Юзефського нічого не знає. Йому говорив Підгайний, що на Волині „сплавлять більшу рибу".

Подрібно розповідає далі обв. Мигаль про замах на Бабія. Замах опрацював Малюца.

— В організації був нелад — оповідає Мигаль — і тому вбивник дир. Бабія вибрав не ту дорогу втечі, що її підготовлено, а іншу, й тому підчас погоні застрілився.

Відкликує свої попередні зізнання, в яких подав, що був тільки помічником у тій справі. Тепер те зізнання спростовує: не помічником був він, але організатором того вбивства.

Тут наступила 10-минутова перерва.

Про замах на мін. Перацького не знав нічого, бо це ділялось поза Львовом. Правда, колись говорив Підгайний, що „сплавлять більшу рибу". Про вбивство дізнався з часописів. Коли показав газету Р. Шухевичеві, той заявив: „Це є наша найкраща робота". Рівночасно велів повідомити Малюцу, що приїхав „чоловік із Варшави". Від Качмарського дізнався, що це безпосередній спричинник замаху. Качмарський позичив в УНДО 20 злотих для Мацейка.

ПРО АКЦІЮ В О. У. Н.

З черги, на запит предсідника, говорить Мигаль про ОУН.

Він не знає, чи провідником К. Е. ОУН. був Бандера. Знає тільки те, що рангою й Бандера й Підгайний стояли від нього вище. Спори між ним і Підгайним вирішував Бандера. Хто входив у склад екзекутиви — не знає. Знав тільки те, що входять там люди, старші віком.

Замах стану в О. У. Н.

В 1932 р. виключив Бандера цілу низку осіб із організації. Між іншими відсунув теж підсудного від кольпортажу бібули.

Лебедя знав із Академічного Дому. Про Гнатківську чув, що „її треба втягнути в організацію". Зарицька була тільки кандидаткою на члена ОУН і працювала в розвідці.

Підсудний опікувався Зарицькою, бо говорила йому, що батько негодує з приводу, що донька займається політикою.

— Знаю те почування, — говорить обвинувачений — — бож сам я від 4 літ не маю звязків із родиною, яка противиться моїй політичній роботі.

Ні Зарицька, ні Свенціцька, ні Роман Сеньків не були членами О. У. Н.

Мусить вияснити деякі справи.

В 1933 р. Мигаль жив нуждено і тому задумував виїхати до кревняків у Сокальщині. Просив Бандеру звільнити його з обовязків члена ОУН. Бандера вимусив на ньому брати з каси ОУН місячну підмогу у висоті 65 зл.

В справі плянованих замахів зазначує, що Підгайний велів йому наглядати за післанцем з електрівні і за полковим платником. Підгайний пропонував теж напад на урядовця Банку Польського. Тоді дістав до помочі Яроша, який запропонував влом до ювілерського склепу. Мигаль цей проєкт відкинув.

На запит прок. Рудницького, подає Мигаль, що був шефом розвідки і видавав доручення особам, яких однак не зрадить.

Про складання в ОУН присяги Мигаль не знає нічого.

Мигаль видає псевдоніми Бандери і Підгайного. Боєвим фондом заряджував Підгайний.

Врешті вияснює Мигаль подрібці про його перехід до Чехословаччини й називає кількох визначніших членів організації за кордоном, яких або особисто знав, або теж знав їх назвища з писань у „Розбудові Нації".

Щодо псевдоніму „Бик", то його напереміну вживав і Підгайний і Бандера.

На запит д-ра Ганкевича оповідає Мигаль про подробиці зустрічі з Клемпушами в Ясінню, підчас перепачковування нелеґальної літератури.

На запит адв. Ганкевича, чому обвинувачений каже, що добро власного народу ставить вище ніж свою амбіцію, відповідає обвинувачений, **що найбільше помагає українській нації тим, що не відмовляється зізнавати і що хоч частинно направить злочини, доконані на особах Бачинського і Бабія.**

„Якби я щось зробив у Парижі чи в Лондоні, то не приніс би нечести українській нації, якби я там зізнавав по французьки, чи англійськи. Вправді говорю по польськи, але думаю по українськи. Хоч супроти польського карного кодексу я є моральним справником, перед українською нацією — ні. Тому, що **в слідстві я заломився й 4 чи 5 товаришів через мене сидять у вязниці, хочу їм прислужитись, хочби я мав піти на шибеницю".**

(Далі буде).

Федор Фрідріх.

ОСТАННІЙ ПОДВИГ ДЖІМА КУКА

Перед директором карного заведення Сінґ Сінґ стояв Джім Кук, якого за співучасть у душогубстві засудили на пятнадцять років турми. „Так, Джім Кук, оце ваші папери й 200 долярів, що ви їх тут заробили; бажаю вам багато щастя у вашому майбутньому життю!" Це були слова, якими директор тюрми попрощав Джіма Кука.

Коли двері тюрми розкрилися й перед Джімом станула вічнавіч довго очікувана воля, був Джім Кук, пострах громади, або, як його звала преса й держава, „Небезпека ч. 1", справді вперше зворушений. „Пятнацять літ у Сінґ Сінґ!" Ті слова поневолі тиснулися на його вялі уста.

Небаром зустрів він своїх старих приятелів, що всі його лякалися. Напевне мав він на свойому сумлінню убивства, доконані на Мек Кенові, Робертові Доконелеві й Патрікові Брендові, але через свою проворність він не позволив собі доказати тих душогубств.

Тепер, коли він сидів в елеґантному льокалю, його гамована пятнацять літ лють вибухла наново: „Перший чоловік, мужчина чи жінка, кого лиш сустріну, мусить у це повірити, хоча це й непотрібне, як я називаюся Джім! А потім хай вони мене шукають!" Так говорив Джім Кук, повен ненависти до громадянства, до своїх приятелів. Очі в нього блищали.

Джім стояв перед самітним домиком. Уже посивілий, все ще він був велитень з невичерпаною силою, що нікого й нічого не боявся. Обережно ступав він довкола огорожі. Нараз станув. Величезний пес наближився до огорожі й з гарчанням устромив голову в отвір. Та власне на те тільки Джім ждав; вхопив своїми велитенськими руками пса за голову й притиснувши його шию до огорожі, держав так довго, поки собака безголосно не опустилася на землю. Скоро видряпався Джім на паркан і стояв так над мертвим псом, наслухуючи.

Було тихо. Скорим кроком підійшов під домик, а за кілька хвилин отворив безголосно угляджене заздалегідь віконце й втиснувся, з готовим до стрілу бравнінґом, до середини.

В півсумерку, це була перша година ранку, він міг уже добре орієнтуватися, завернув він до дверей наліво, які теж безголосно отворив.

Тут панувала глибока темрява. Напевне стори й завіси були опущені. Наслухував. Тут хтось був! Чув скорий віддих. Хто би це міг бути? На це він не числив. Що робити? Джім Кук ставив собі одно питання за одним. На всякий випадок він мусить дістатися до кімнати, в якій, згідно з його пляном дому, лежала біжутерія. Рішений на все, стягнув з ніг черевики. Держачи револьвер у напрямі, з якого доходив віддих, пробував перейти через кімнату. Нараз почувся з темряви дитячий голос: „Мене болить головка, прошу мені подати щось напитися!" Серце Джіма затовклося живіше. Він нагадав приречення, що його дав самому собі. Але дитячий голосок скаламутив його думки. Він домагався чимраз настирливіше: „Прошу води, води!" Дитині вже збиралося на плач. Швидко працювала тепер думка Джіма. Дитина може статися його нещастям! „Пст, пст!", пробував він заспокоїти дитину, але дитячий голосок змагався: „Води, води..." Скоро, рішено, освітив він своєю ліхтаркою цілу кімнату. Нарешті! Там, на малому столику стояла карафка з водою й склянка. Швидко налив склянку, сховав револьвер до кишені й подав дитині склянку.

„Уфф!", думав він, „тепер з мене справжня нянька до дітей!"

Але дитина не брала за склянку, а далі лебеділа: „Води, води!"

Джім був у розпуці й злегка закляв. Узяв дитину за голову й злегка притулив склянку їй до уст. Дитина пила. Коли напилася, вхопила Джіма за руку, й приклавши собі її до чола, сказала; „Видиш, отут мене болить". Холодна рука душогубця спочила на розпаленому чолі дитини.

Джім поставив склянку, але дитина не випускала його другої руки. Пробував звільнитись, але маленька ручка так ухопилася за нього! До тогож дитина стиха прошепотіла: „Поцілуй мене!..." Джім кляв, але поневолі нахилився над хворою дитиною й поцілував її в чоло. Дитина закинула йому рученята довкола шиї й просила: „Візьми мене на коліна!"

Джім здригнувся. Через завіси продерлося в кімнату сонішне проміння. Був ранок, він заснув. В його обіймах лежала дитина... Він гладив її чоло. Гарячка проминула. Нараз напав на Джіма божевільний страх. Невжеж має дитина пробудитися й перелякатися його? Ні, цього не може бути!

Обережно поклав дитину в ліжечко й хотів виховзнутися. Але його очі не відривалися від сонної дитини. Тривожно, як ще ніколи, блукав його погляд по кімнаті. Тільки не було свідка для його слабости! Наче соромлячись, діткнув спаленими устами чола дитини.

Це був останній подвиг Джіма Кука.

Переклав М. Г.

„ПОМИЛКА" В ІСТОРІЇ ЕТІОПІЇ.

За часів Наполеона III. був в Етіопії Антоан д'Абаді, що скоро здобув довіря неґуса Теодора. Обидва разом випрацювали проєкт, який вводив французький протекторат над Етіопією. Неґус Теодор хотів так забезпечити Етіопію перед французькими й італійськими замислами. Д'Абаді з цим проєктом відїхав до Парижа та подав його цісареві Наполеонові. Та Наполеон тоді був дуже занятий домашніми турботами, тому навіть не звернув уваги на предложення неґуса Теодора. Колиб Наполеон III. був згодився на це предложення, булаб історія Етіопії за останніх 60 літ розвинулася інакше.

— Я дійшов до краю мого розуму.

— Ну, то ви не мали далекої дороги.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за листопад 1935 року.

НОВИЙ ВІДДІЛ:

[illegible] новий відділ, число 199, під назвою „Юрія Вашінгтона", в [illegible] Масс.

ВІДДІЛ ПРИНЯТИЙ НАНОВО:

Принято наново розвязаний відділ 222, в [illegible]астон, Конн.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Ференц Максим.
В. 7. Ністор Митро, Матвійця Дмитро Д.
В. [illegible] [illegible]пко Стефан, Югач Анеля.
В. 25. Бойко Андрій Іван М. Д.
В. 28. Малищак Петро.
В. [illegible] Пецка Агафія, Яцків Анастасія, Петришин Текля.
В. 44. Задубера Мирослава, Салоний [illegible], Гнатів Анна.
В. [illegible] Пшева Петро, Бойко Михайло.
В. [illegible] Сльоньовський Михайло.
В. [illegible] Козаченко Яків, Слупецька Марія, Космина Катерина, Копейкин [illegible], Козаченко Анна, Шептак [illegible].
В. 78. Запоточна Йосифа, Запоточна Бронислава.
В. 83. Басараб Йосиф.
В. 91. Беньо Стефан.
В. 94. Сеньків Петро.
В. 102. Клипчак Іван.
В. 103. Колодрубець Наталія.
В. 104. Копій Іван.
В. 112. Головчак Анна.
В. 11[illegible]. Головський Михайло мол., [illegible] Андрій.
В. 125. Собєська Анна.
В. 137. Стахів Марія.
В. 14[illegible]. Билик Іван.
В. 146. Климко Микола.
В. 147. Гуцайлюк Дмитро.
В. 148. Вербела Петро, Миськів Марія.
В. 150. Олексишин Евдокія.
В. 152. Бакум Ірина.
В. 155. Розек Іван.
В. 1[illegible]. Бенц Олена.
В. 175. Волдс Катерина.
В. 179. Стеців Іван.
В. 180. Полк Іван.
В. 185. Матійчак Ефрозина.
В. 188. Ткач Петро.
В. 191. Базар Петро.
В. 192. Тимочко Михайло, Сичик [illegible], Фредерик Іван, Тимочко [illegible].
В. 194. Ницяк Василь мол.
В. 199. Котович Григорій, Сорока [illegible], Сірна Марія, Болюх Анна, Федорів Розалія.
В. 204. Бищук Анна, Весоловська Софія, Бродин Павлина, Розіг Олена, Розіг Ольга, Зазулинська Марія, Левицька Марія, Міщук Василь, Чайковський Йосиф, Чіп Тома, Дудчак Тасій.
В. 217. Костів Параскевія, Перчик Олена, Нищук Ілія.
В. 218. Бурей Йосиф.
В. 221. Пітух Юлія, Боднарчук Гаврил.
В. 222. Кіндрат Іван, Михнів Ксеня, Шеремета Софія.
В. 223. Мацейко Антін С.
В. 229. Езак Етель, Савкулич Петро.
В. 239. Ланик Іван.
В. 242. Стаппій Анна.
В. 244. Боровський Іван.
В. 247. Прокоп Анна.
В. 251. Карас Йосиф.
В. 252. Магас Михайло, Горний Михайло.
В. 276. Бабич Параска.
В. 281. Котт Іван.
В. 292. Штик Олекса, Маслак Ан[illegible], Михалишин Марія, Насланець Данило, Запоточна Марія, Андрусєвич Каролина, Пасовеста Олена, Честух Марія, Гурняк Іван, Михалищин Пань[illegible], Кіптик Микола Б.
В. 301. Підлісна Анна, Панкевич Альберт.
В. 303. Батіс Пелягія.
В. 322. Тимчишин Стелла.
В. 330. Тиран Михайло.
В. 336. Скоп Анна, Скоп Іван.
В. 345. Андрушеска Евдокія, Кохан Семен, Кулековська Марія, Гайдак Микола, Семотюк Марія.
В. 359. Гулька Антін, Творищук Тесій.
В. 361. Кобилінський Олекса.
В. 362. Антош Катерина.
В. 367. Хомин Василь.
В. 369. Мікляшевич Юлія.
В. 375. Рудольф Павлина.
В. 378. Гальчук Іван.
В. 385. Харчишин Йосиф.
В. 401. Гірко Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Полиняк Марія, Тарас Михайло, Федак Нетій, Ґіґович Йосифа, Кропиляк Стефан, Химяк Василь, Лазовський Іван, Мацейовський Михайло, Амбіцький Стефан, Амбіцька Параскевія.
В. 4. Сенько Стефан.
В. 10. Хвалик Фемія, Хвалик Семен.
В. 25. Штоґрин Іван.
В. 27. Штанимір Михайло, Ґраняк Петро, Фанґа Ілько, Кулиба Василь, Творищук Іван.
Б. 28. Рябець Андрій.
В. 29. Гривняк Іван.
В. 39. Хомяк Анна, Пахолок Андрій, Матковський Йосиф.
В. 69. Ликтей Михайло.
В. 83. Миронів Прокоп, Миронів Марія, Миронів Анеля, Миронів Іван.
В. 85. Палагнюк Іван.
В. 104. Баверчак Володимир.
В. 124. Щербатій Микола.
В. 130. Одинська Ірина, Одинський Василь.
В. 132. Дудик Терентій, Дудик Анастасія.
В. 147. Хомик Михайло, Хомик Ксеня.
Б. 161. Михальський Франко.
В. 167. Корнова Маґдалина, Корнова Михайло.
В. 176. Добжинський Михайло, Вардолик Михайло, Добжанський Іван, Семкович Лука.
В. 180. Шпак Анна.
В. 186. Шквер Іван, Поступак Стефан.
В. 192. Гапонський Антін.
Б. 200. Каспир Пилип.
В. 229. Крупа Микола, Дочич Петро, Ізак Елисавета, Малик Михайло, Миняк Іван, Езак Григорій, Малик Розалія.
В. 230. Ільчишин Михайло, Горбаль Теодор, Горбаль Явдохія.
В. 255. Кочержик Марія.
В. 259. Максим Іван.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 270. Панас Марія.
В. 276. Бірців Гнат, Столяр Юстина.
В. 279. Корда Параскевія, Корда Василь.
В. 285. Забич Микола.
В. 292. Насланець Катерина, Насланець Стефан.
В. 294. Гуменюк Марія, Гуменюк Йосифа, Гуменюк Дмитро.
В. 295. Корпіта Григорій, Корпіта Марія.
Б. 307. Прус Петро, Прус Анастасія.
В. 324. Зінюк Теодор, Зінюк Анна.
В. 335. Петрушак Андрій.
В. 341. Маркевич Дмитро.
В. 361. Катулька Григорій, Осоховська Анна, Ґлавоцька Марія, Реперович Владислав, Ґловацький Михайло, Катулька Марія, Мищук Іван, Катулькака Катерина, Катулька Юлія, Мединський Дмитро, Катулька Катерина, Кур Іван, Катулька Йосиф.
В. 365. Якубищин Бартко, Стефанов Федор.
Б. 367. Петрик Теодор, Петрик Анна, Петрик Стефан, Петрик Софія.
В. 371. Процик Микола.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 11. Плішка Ева, Плішка Макар.
В. 76. Жук Олена, Жук Григорій, Ворона Іван.
В. 109. Василь Анна.
Б. 165. Корнова Михайло.
В. 179. Павлюх Марія.
В. 221. Ґалоський Іван, Ґалоський Антін.
В. 222. Федишин Іван, Шипінка Михало, Шипінка Ксеня.
В. 361. Пухир Семен.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 27. Фанґа Іван.
В. 62. Мельничук Михайло, Мельничук Павлина, Черкас Антін, Черкас Болодимир, Черкас Петро.
В. 145. Бача Володимир.
В. 220. Ковалик Іван.
В. 230. Яслик Марія.
В. 247. Сас Анна, Занковська Марія, Качмар Катерина, Занковська Анна.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:	Членів	Відділ:	Членів
1.	5	164.	1
10.	1	170.	3
12.	3	193.	2
25.	1	206.	2
28.	1	217.	5
33.	1	221.	2
47.	2	230.	2
57.	2	275.	3
68.	1	288.	1
78.	1	300.	3
90.	6	303.	1
104.	3	316.	1
106.	2	327.	2
142.	4	370.	2
147.	1	382.	2
151.	3		

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Піх Анна, Кобак Юлія, Олесневич Параска, Дзвінчак Катерина, Дзвінчак Петро, Кобак Петро, Олесневич Юліян, Олесневич Теодор, Терефенько Юрій.
Б. 6. Федів Анастасія, Федів Анна, Федів Михайло.
В. 9. Сич Анна, Трияновська Марія, Трияновська Анна, Сич Іван, Лучканин Павло.
В. 13. Ничай Іван.
В. 18. Підлипчак Юлія.
В. 20. Годяк Анна Анеля, Годяк Микола, Годяк Марія, Годяк Йосиф, Годяк Василь.
В. 21. Бівчарик Олена.
В. 28. Куцик Марія, Пасечник Олекса.
В. 29. Гривняк Марія, Здерко Анна, Ковалевич Семен, Тимець Роман.
В. 32. Мадей Антін.
В. 34. Валиток Михайло.
Б. 37. Федунька Евдокія.
В. 39. Кіцак Іван, Опар Іван, Кудлик Павло, Новенчук Тереса.
В. 43. Бабей Агафія, Малинчак Петро.
В. 44. Любянецький Стефан, Любянецька Варвара.
В. 48. Нагребецький Михайло, Потушняк Михайло.
В. 50. Козопас Розалія, Панько Іван, Савчин Михайло, Савчин Тацянна.
В. 62. Волк Дмитро, Волк Микола.
В. 69. Тарнавський Михайло.
В. 76. Чіш Михайло.
В. 78. Ваврашко Антін, Хоровська Марія, Косинський Михайло, Мацівська Юлія, Мацик Михайло.
В. 79. о. Журавецький Петро.
В. 81. Валеґа Йосиф Г.
В. 87. Кіцак Марія, Кіцак Анастасія, Кіцак Микола.
В. 90. Пукиця Онуфрій, Пукиця Лука.
В. 95. Кріль Настя, Кріль Василь.
В. 96. Граділь Петро, Соболь Марія, Собіль Петро, Кемпа Микола.
Б. 102. Ендзевич Софія, Ґечар Ігнатій.
В. 103. Бариляк Катерина.
В. 106. Зубко Іван, Пацемко Григорій.
В. 109. Щепко Марія.
В. 115. Мілич Марта.
В. 121. Ластовецька Анна.
В. 123. Славич Іван, Бережанський Михайло, Перун Михайло.
В. 142. Полевчак Микола.
В. 153. Лудинський Василь.
В. 155. Ґрубізна Йосиф, Розек Ольга, Романець Йосиф.
В. 159. Панько Іван, Панько Анна, Сіка Григорій.
В. 166. Двулат Петро, Двулат Марія.
В. 170. Жарська Франка.
Б. 173. Щерба Іван.
В. 177. Накопинська Олена, Лучка Анна.
В. 185. Матичак Стефан.
В. 186. Рущин Анна.
В. 192. Бурчицька Стефанія.
Б. 204. Паламарук Микола, Сокальчук Йосиф, Бартків Петро.
В. 206. Схаб Софія.
В. 209. Куцаба Михайло.
В. 221. Ґенсьорська Катерина.
В. 227. Хохляк Михайло.
В. 230. Токарський Петро, Токарська Марія.
В. 234. Ях Мартин.
В. 237. Шпір Теодор, Коцопій Петро, Шпір Катерина.
В. 238. Медвідь Стефан, Ґаландзій Микола.
В. 247. Івашко Марія, Сенчишин Михайло, Гарванко Стах.
В. 251. Купчик Володимир, Пелих Юліян, Форналь Катерина.
В. 253. Чорний Йосиф.
В. 259. Щурко Стефан.
В. 266. Бодарк Ірина.
В. 268. Ґорешко Андрій.
Б. 276. Гліста Іван.
В. 277. Соколь Лаврентій.
В. 279. Мазяр Мелянія.
В. 282. Рибак Марія.
В. 288. Крокош Розалія, Крокош Тома.
В. 295. Мінько Марія, Мінько Антонина.
В. 306. Бойчицький Михайло.
В. 307. Бабій Анна, Черцовий Андрій.
В. 324. Лукащук Іван Г., Филипчук Анна.
В. 326. Мечниковський Станислав, Гнатко Йосиф, Срибер Катерина, Гнатко Марія, Сворен Анна, Чіздак Петро, Гнатко Михайло, Ковалишин Петро, Мечниковський Станислав, Слюсар Стела, Гнатко Іван, Слюсар Петро.
В. 333. Старцун Анастасія.
В. 335. Чіклуська Леда.
Б. 340. Саланський Йосиф.
В. 341. Мічківська Катерина.
В. 345. Комар Анна.
В. 360. Костюк Йосиф.
В. 361. Скоцко Евген, Медвідь Станислав, Бозак Юрій.
В. 362. Курко Іван.
В. 364. Сало Анна, Сало Іван, Ярига Анна, Лев Марія, Бучко Катерина.
Б. 365. Ґалайда Ілія, Грицай Теодор, Камінська Софія.
В. 369. Пастух Антін.
В. 385. Алексійчук Тихон, Алексійчук Наталія.
В. 390. Бугрин Анна, Бугрин Іван.
В. 396. Федуняк Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 42. Пастернак Михайло.
В. 120. Василь Анна.
В. 167. Корнова Михайло.
В. 213. о. Захарко Іван.
В. 225. Павлюх Марія.
В. 227. Плішка Ева, Плішка Макар.
В. 292. Віхорек Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 27. Фанґа Іван.
В. 62. Мельничук Михайло, Мельничук Павлина, Черкас Антін, Черкас Володимир, Черкас Петро.
В. 145. Бача Володимир.
Б. 220. Ковалик Анна.
В. 247. Качмар Катерина, Сас Анна, Заячківська Марія, Заячківська Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 234. Рой Іван.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 234. Рой Катерина.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 39. Пістон Марія.
В. 96. Карапін Антін.
В. 170. Савчин Павлина.
Б. 185. Проць Олекса.
В. 292. Ґурняк Іван.
В. 361. Кобилянський Олекса.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 1. Петрончик Максим.
В. 5. Кривень Катерина.
В. 8. Чупровський Пилип.
В. 42. Букатчук Василь.
В. 56. Кабала Катерина.
В. 87. Грицько Анастасія.
В. 100. Лавровська Марія.
В. 112. Головчак Анна.
В. 234. Ґнип Яць.
Б. 248. Прийма Текля.
В. 278. Гуменюк Йосиф.
В. 329. Карлицька Юлія.
В. 342. Бобенчак Марія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопада 1935 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	20,964
В місяци листопаді 1935 р. принято нових	126
В місяци листопаді 1935 р. принято наново	102
В місяци листопаді 1935 р. принято з переступ. листами	14
В місяци листопаді 1935 р. принято з інших кляс	15
В місяци листопаді 1935 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	69
Разом	21,290
В місяци листопаді 1935 р. суспендовано	174
В місяци листопаді 1935 р. відійшли з перест. листами	8
В місяци листопаді 1935 р. відійшли до інших кляс	14
В місяци листопаді 1935 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	69
В місяци листопаді 1935 р. відійшли на безплат. продовж.	1
В місяци листопаді 1935 р. вішли зі зворотом в готівці	6
В місяци листопаді 1935 р. відійшли з виплаченим обезп.	1
В місяци листопаді 1935 р. померли	13
Разом	286
З кінцем листопада 1935 р. в У. Н. С. було дорослих членів	21,004

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	1
В клясі А.	на $ 250	19
В клясі А.А.	на $ 500	212
В клясі В.	на $ 750	39
В клясі С.	на $1000	486
В клясі В.В.	на $1500	18
В клясі С.С.	на $2000	5

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	340
В клясі О-1000	на $1000	262
В клясі О-1500	на $1500	3
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	561
В клясі Р-1000	на $1000	419
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	3
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	379
В клясі Е-1000	на $1000	152
В клясі Е-1500	на $1500	3
В клясі Е-2000	на $2000	—
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	687
В клясі W-1000	на $1000	1,875
В клясі W-1500	на $1500	3
В клясі W-2000	на $2000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	248
В клясі Т- 500	на $ 500	4,392
В клясі Т- 750	на $ 750	671
В клясі Т-1000	на $1000	9,935
В клясі Т-1500	на $1500	217
В клясі Т-2000	на $2000	62
	Разом	21,004

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 29. Блюй Михайло.
Б. 44. Демчук Люба, Гнатів Антін.
В. 59. Бич Юрій.
В. 60. Ющак Петро, Ющак Юстина, Ющак Амелія.
Б. 76. Бойкевич Стефан, Бойкевич Ярослава.
В. 85. Пелехач Йосиф, Пелехач Лорона.
В. 94. Піпська Олена.
В. 105. Пятчук Семен.
Б. 112. Юха Іван.
В. 113. Кравц Семен.
В. 126. Різнів Анна.
В. 130. Стець Стефанія.
В. 155. Ковальська Ольга.
В. 176. Мороз Мирослав.
В. 201. Тинтило Юлія, Тинтило Йосиф, Тинтило Стефан, Тинтило Роман.
Б. 221. Будник Стефанія.
В. 223. Волосько Тамій, Волосько Йосиф, Біросак Ловерен, Капустинський Іван.
В. 229. Савкулич Петро, Притула Юліянна.
В. 231. Літвінець Марія, Курило Стефан, Курило Іван, Курило Йосиф, Курило Катерина.
В. 244. Боровська Олена.
В. 279. Левицька Анна, Левицька Ірина.
В. 292. Пасовеста Олена М., Чистух Павло С., Чистух Ольга Н., Чистих Ґеновефа М., Михалюк Елисавета, Михалюк Володимир, Керилюк Володимир, Савка Григорій.
В. 301. Ґавличинський Василь, Костюк Михайло, Костюк Володимир, Панкевич Стефанія, Панкевич Ірина.
В. 331. Дупняк Іван, Дупняк Андрій.
В. 345. Процай Ломарій, Андрушеска Дорота, Андрушеский Григорій, Андрушеска Верґенія, Андрушеска Марія В.
В. 375. Татарин Віра.
В. 379. Мостовий Анна.
Б. 383. Влох Йосиф.
В. 386. Тимочко Іван, Тимочко Сташко.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 29. Кулявий Йосиф.
В. 85. Процько Маґдалена.
В. 96. Цімі́хут Володимир.
В. 130. Одинська Ірина.
Б. 132. Дудик Ґреґорій, Дудик Анна.
В. 285. Забич Олена, Забич Василь.
В. 294. Гуменюк Олекса, Гуменюк Ольга, Гуменюк Володимир.
В. 361. Ґлавоцька Павлина, Ґлавоцький Андрій, Осоховська Стефка, Катулька Крестина, Катулька Ольга, Катулька Емілія, Катулька Йосиф.
В. 365. Якубишин Стефан.
Б. 367. Петрик Іван, Петрик Петро, Петрик Михайло.
В. 371. Процик Олена.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 361. Пухир Михайло, Пухир Іван.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Клебан Михайло.
В. 6. Федів Катерина, Федів Стефан, Федів Микола.
В. 7. Шолтис Йосиф, Шолтис Микола, Шолтис Павлина.
В. 20. Годяк Йосиф, Годяк Елисавета.
В. 29. Гривняк Іван, Гривняк Василь.
В. 33. Дороцький Іван, Демкович Ольга.
В. 36. Олексин Анастасія, Олексин Ксеня.
В. 44. Любянецька Марія, Любянецька Ольга, Любянецький Іван, Любнецька Олена, Мазур Тесій, Мазур Йосиф, Мазур Омелян.
В. 62. Волк Йосиф.
В. 79. Роздольський Михайло.
Б. 87. Кіцак Михайло, Кіцак Андрій, Кіцак Іван.
В. 95. Кріль Стефанія, Кріль Настя, Кріль Василь, Кріль Катерина.
В. 96. Собіль Анеля, Собіль Емілія, Собіль Олена, Собіль Володимир.
Б. 105. Феснак Іван, Феснак Михайло.
В. 115. Минич Михайло.
Б. 227. Медвідь Катерина.
В. 237. Шпір Михайло, Шпір Олена.
В. 242. Ільків Ігнатій, Ільків Тесій.
В. 247. Прокоп Катерина, Прокоп Михайло, Качмар Василь.
В. 271. Гумала Іван.
В. 288. Крокош Банда, Крокош Бронко, Крокош Тадеуш, Крокош Едвард.
В. 295. Мінько Михайло.
В. 319. Мацидин Анна.
В. 326. Гнатко Іван, Гнатко Олена, Гнатко Володимир, Гнатко Данило, Гнатко Василь, Гнатко Анна, Сворен Михайло, Сворен Басиль, Мечниковська Вікторія, Мечниковська Бронислава.
В. 334. Беднарчук Бронислава.
В. 335. Чикаловська Анна, Чикаловський Владислав.
В. 340. Саланський Стефан.
В. 361. Паочишин Анна, Панчишин Галя, Сеньк Юрій, Сеньк Магда.
Б. 364. Сало Петро Павло.
В. 385. Алексійчик Сергій.
В. 390. Павчишин Василь, Бугрин Петро, Бугрин Данило, Бугрин Ліліян, Буґрин Флорія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 1. Ференц Максим.
В. 7. Ністрян Дмитро.
В. 18. Зопко Стефан.
Б. 44. Гнатів Анна, Конопельська Розалія, Задубера Мирослава.
В. 72. Сльоньовський Михайло.
В. 78. Запоточна Йосифа, Запоточна Бронислава.
В. 83. Басараб Йосиф.
В. 103. Колодрубець Наталка.
В. 137. Стахів Марія.
В. 147. Гуцайлюк Дмитро.
Б. 148. Миськів Марія, Вербело Петро.
В. 152. Бакун Ірина.
В. 155. Розик Іван.
В. 179. Стеців Іван.
В. 180. Пулк Іван.
В. 188. Ткач Петро.
В. 192. Фридрик Іван.
Б. 204. Кікта Марія.
В. 218. Бурий Йосиф
В. 229. Ізак Етель.
В. 244. Боровський Іван.
В. 247. Прокоп Анна.
В. 251. Карас Йосиф.
В. 276. Бабич Параска.
Б. 301. Підлісна Анна.
В. 330. Тиран Михайло.
В. 345. Кохан Семен, Куліковська Марія, Семотюк Марія.
В. 359. Творищук Текля.
В. 362. Антош Катерина.
В. 369. Куба Юлія.
В. 378. Гальчук Іван.
Б. 385. Харчишин Йосиф.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 160. Гандога Марія.
В. 179. Петришин Стефанія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопада 1935 р. було в У. Н. С. дітей членів	8,677
В місяци листопаді 1935 р. принято нових	63
В місяци листопаді 1935 р. принято наново	23
В місяци листопаді 1935 р. принято з переступними листами	4
Разом	8,767
В місяци листопаді 1935 р. суспендовано	78
В місяци листопаді 1935 р. відійшли до старших членів У. Н. Союза	38
В місяци листопаді 1935 р. померли	2
Разом	118
З кінцем листопада 1935 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	8,649

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	6,938
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,711
Разом	8,649

УВАГА,

котру кожний відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени Молодечого Департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за листопад 1935 року суспендованими, якщо бажають бути принятими наново в члени У. Н. Союза, повинні зголоситись до своїх відділів у протягу трицятьох (30) днів від дня опублиукування отсього повідомлення про їх суспензу та заплатити залеглі вкладки й інші належитости секретарям своїх відділів. Коли цього не зроблять до трицятьох днів від дня отсього повідомлення, то опісля будуть автоматично виключені з відділу і з Союза та втратять усі членські права, запомоги і привілеї, з винятком тих прав, які є застережені в нових родах обезпечення. Такі самі права й обмеження відносяться також до тих членів, які на протязі листопада 1935 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосились з ними до інших правно існуючих відділів У. Н. Союза.

Дано в Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 13-го грудня 1935 р.

Дм. Галичин, гол. рек. секр.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

НАСЛІДКИ УГОДИ.

У своїй статті з приводу процесу, що його польський суд у Варшаві веде проти українських революціонерів, „Манчестер Ґардіен" писав:

„У Польщі видно трохи кращий дух серед поляків у їх відношенню до українців, і є навіть знаки наближення між українськими провідниками й польським урядом".

Отсе є перший наслідок „угоди" Мудрих і Певних з Поляками. Українському народові з того ніякого добра нема, але для поляків уже є: вони вже перед світом уходять за уступчивих, компромісових, охочих на зближення.

ЯКБИ ТЕТА ВУСА МАЛА, ТОБ ВУЙКОМ БУЛА.

Далі „Ґардіен" звертає увагу польському урядові, що лагідний суд проти революціонерів, поставлених на суд у Варшаві, справді може причинитися до наладження кращих відносин між українцями й поляками.

Українці знають, що поляки на наладження кращих відносин з українцями не йдуть та що лагідного присуду в Варшаві не видадуть. Знає це відай і „Ґардіен", а його слова значать стільки, як би він сказав: „Якби ви, поляки, були такими розумними, як ви ними не є"...

Каже наш нарід: Що дурням по розумі, коли вони його не мають?

„ПОЛЬСЬКЕ СУДІВНИЦТВО".

„Якщо процес буде ведений із справжньою безсторонністю — а судівництво в Польщі стоїть на вищім ступні, ніж у двох великих сусідських державах" — пише „Ґардіен".

Під двома великими сусідськими державами Польщі „Ґардіен", очевидно, розуміє не кого іншого, як Росію й Польщу.

Це так гейби сказав, що вовк не такий пажерливий, як білий медвідь або тигр. Справді, хіба в порівнанню з Росією й Німеччиною може Польща дістати якийсь комплімент.

ДЕ ОСНОВИ СУДОВОЇ СПРАВЕДЛИВОСТИ?

Та чи можливо, щоб у Польщі поведено процес із справжньою безсторонністю?

Пересічному анґлійцеві це відай неможливо собі навіть уявити інакшого суду, крім анґлійського. Анґлійський суд стоїть справді високо. У чому власне лежить його досконалість, над цим люди звичайно не застановляються. Просто, говорячи про анґлійське судівництво, попадають у „телячий восторг", величають його за високий розвій, досконалість, достоїнство, безсторонність, але від чого цей суд такий, над цим не думають.

Тому цікаво прочитати в статті поважної анґлійської газети „Обзервер" слова: „Безпощадній контроверзії анґлійських судів завдячують анґлійці тверді основи своєї справедливости". Під контроверзією треба розуміти спір, стирання зі собою противних поглядів. Значить, тому, що анґлійський закон не тільки дозволяє, але й ґарантує кождій стороні право доказувати свої твердження та безпощадно збивати твердження й докази противної сторони, анґлійська ґазета приписує високий стан анґлійського судівництва.

ВИГЛЯДИ СПРАВЕДЛИВОСТИ В ПОЛЬЩІ.

Возьмім тепер це мірило й примірмо до польського судівництва взагалі, а до варшавського процесу спеціяльно. Процес іще не скінчився, але ми вже бачимо, які права має в польськім суді кожда сторона.

Сторонами у варшавськім процесі виступає польська держава, представлена державною прокураторією, та українські обвинувачені. Що державна прокураторія має широкі права, знаємо вже хочби з акту обвинувачення, де між доказами вини фіґурують тайні донесення державних шпигунів, на котрі на суді не буде більше доказів, як звичайних тверджень. Тверджень цих шпигунів не дозволяється обороні збивати так, як дозволяється прокураторії збивати твердження обвинувачених і їх оборони.

Навіть свобода зізнань обвинувачених значно обмежена. Їм не дають зізнавати рідною мовою, а заставляють зізнавати по польськи. Як обвинувачений не хоче зізнавати по польськи, його позбавляють права боронитися своїми словами. Вже тут видно, що польському судові не йде за справедливість, а за демонстрування польськости судівництва та держави.

У нормальній державі це, ясна річ, не могло би бути ціллю суду. Ціллю суду було би відкриття правди, себто розглянення, чи правду каже прокуратор, чи правду кажуть обвинувачені. Тільки в державі, де функції судів викривлені, де за ціль суду ставиться не відкриття правди, а демонстрацію сильної руки чи національного характеру держави чи суду, можуть діятися такі зі становища справедливости огидні річи, які діються в Варшаві.

АТМОСФЕРА ФАЛЬШУ.

Згаданий вище анґлійський часопис „Обзервер" писав про анґлійський суд у статті, в котрій розбирав питання дискусії в анґлійськім парляменті.

Сказав він при тому річи, цікаві для всякого, хто застановляється над політичними питаннями. Отже „Обзервер" висказує думку, що анґлійський парлямент станув на високім ступні розвою тому, бо він усе держався засади, що всяку справу треба як слід з усіх боків перемолотити. Парлямент був вільною трибуною, де стиралися з собою противні погляди, де противні собі думки розбирано безпощадно, себто де виказувано їх нестійність, доказуючи розумові похибки та підмащування їх сентиментами.

Анґлійський парлямент держався все того погляду, що він не служить для виголошування гарненьких промов, у котрих бесідник обминає всякі спірні питання. Анґлійський парлямент не був місцем для виголошування „виставових промов", себто промов, у котрих бесідник виставляє себе на публичний вид як знавець преріжних справ. У ньому лише того вважали за бесідника, хто в своїй промові підносив питання, над яким люди сумніваються, говорив свою думку, а потім на її обоснування наводив найкращі докази, на які його стати.

Це переконання анґлійського парляменту анґлійський часопис уважає моральною атмосферою анґлійського парляменту, якій парлямент завдячує свій високий розвій.

Можемо тепер з цими думками анґлійського часопису порівняти наші погляди про бесідництво й про бесідників. У нас погляди якраз противлежні майже всім поглядам анґлійців.

З цього ще не виходить, щоби ми йшли за анґлійським приміром, бо чейже можливо, що в нас публична мораль стоїть вище ніж в Анґлії, що ми з нашою моральною атмосферою при розгляданню публичних справ стоїмо вище ніж анґлійці зі своєю, та що наше відношення до публичного розглядання публичних справ поставило стан наших публичних справ вище, ніж анґлійське відношення поставило анґлійські справи.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Свято Державности.

Листопадові Дні! Які зворушаючі були ці образи з тих незабутних Листопадових Днів, про які була мова на святі в Ню Гейвен дня 24. листопаду.

Свято в память відродження нашої державности на Західній Україні зачалось рано по Службі Божій відправленням панахиди за поляглих борців. На середині церкви була могила з березовим хрестом і з чорною лентою. На могилі кріс і шабля. При могилі стояли членкиці Червоного Хреста, убрані в білі одяги. Початиючи панахиду, о. Волинець, поклав вінець на могилу. А по відправі згадав за геройства поляглих, зворушуючи всіх присутніх до того ступня, що неодин тихо заплакав.

Вечором зійшлися громадяни на концерт, щоб громадно віддати честь і пошану поляглим. Відкриваючи свято, молода предсідниця Червоного Хреста привитала гостей і покликала о. Волинця до вступного слова. Потім п. Степан Мамчур з Єйль Юніверситі виголосив англійською мовою дуже інтересний реферат, який нагороджено гучними оплесками. Піднеслась куртина. Видно ліс. Здалека несеться пісня „Гей, у лузі, червона калина", котру чути чимраз голосніше. Нараз входять на сцену стрільці з командантом і грімко докінчують пісню на сцені. А потім бачимо живі образи з історії Листопадових Днів. Участь у цім брали: Олекса Ґіжа, як командант; Йосиф Бурбела (стар.), як селянин; Йосиф Бурбела (мол.), як перший стрілець, що гине в бою, лишаючи дівчину; Марія Бурбела як його любка; Ярослав Підлісний, як другий стрілець; Стефанія Підлісна, як мати вбитого стрільця, і Люба Сомпара і Ярослав Небор, як малі діти. Декляматорами були: мала Марійка Куць, Олена Гричаник, Мирон Дмитерко і Василь Гіна. Всі учасники виконали свої ролі знаменито. Нагородою були нетільки оплески, але й сльози в очах присутніх, якими засвідчали присутні любов до рідного.

Святочну промову виголосила п. Стефанія Галичин. Що її промова зробила приємне враження між людьми, можна була пізнати по гучних оплесках.

Признання за влаштування свята належаться Комітетові Червоного Хреста і членам товариства Бандурист, котрі без учителя вивчились пісні і свої ролі з гарним успіхом. Треба теж подякувати п. Павлині Федишин за її поміч при пяні підчас проб, як також за акомпаніямент на святі і промовцям та о. Волинцеві, що поміг комітетові морально й активно.

По збірці, котру перевели Марія Бурбела, Софія Мечник і Оля Небор, закінчилося свято відспіванням національного гимну.

Ще зазначу, що „Образки Листопадових Днів", які ми виставили на святі, є твором Мусія Степанчука.

Жертвували: Й. Березіцький $2; по $1: В. Калина, С. Мамчур, Стефанія Галичин, К. Рошко, Анна Чайковська, О. Мерещак, К. Гвіздь, П. Тодорчук, М. Бритський, п. Радзіх, Софія Брежицька, М. Воляник, К. Стасіюк, К. Марущак, Г. Стасишиі, Г. Куць. Дрібними зібрано $9.12. З панахиди прийшло $9. Разом $36.12. По відтягненню $13.42 на видатки, лишилось $22.70, котрі вислано на інвалідів.

Ольга Небор.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 26. листопаду ц. р. померла **Марія Лавровська,** членкиця тов. ім. Тараса Шевченка, від. 100 У. Н. Союза в Ґери, Інд.

Покійна хорувала поверх два роки і померла в шпиталі. Походила зі села Поляни Сировинии, повіт Сянік, Галичина. До У. Н. Союза належала цілих 19 літ і завжди була діяльною членкицею та обороняла свою організацію.

Померла у 39-тім році життя. Оставила мужа Івана і три дочки. Старша Марія є замужна, Олена має 15 літ, а наймолодша Олеся 10. Всі вони належать до У. Н. Союза.

Похорон відбувся дня 30. листопаду з дому жалоби. Похороном занялась, родина при співучасти членів товариства У. Н. Союза, котрі віддали Покійній останню прислугу і відпровадили її на вічний спочинок.

Уряд Відділу.

— Чи ти віриш у сни про гарних жінок?

— Ні, від того часу, як я оженився, рішуче не вірю в такі сни.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На інвалідів.

В неділю, дня 24. листопаду, уряд української православної громади при 14 вул. влаштував бенкет, получений з танками. Це був день подяки за те, що громада осягнула, сплативши в біжучім році половину довгу, яким було обтяжене майно громади.

По Службі Божій всі присутні в церкві зійшлися до парохіяльної салі, де сестрицтво приготовило обід.

До столу засіли члени парохії, симпатики і гості світські та священики чужинці, прихильні українцям.

Свято відкрив патріотичною промовою місцевий парох о. Весоловський, а до дальшого провадження забави покликав п. Близнака як товстмістра.

По спільнім обіді присутні порушували загально народні справи. Підчас забави прибули гості: п. Весолович, священик епископальної церкви, проф. Нововірський, асемблимен п. Ярема і пані Ярема. Всі вони виголосили поучаючі промови.

Згадувано також про теперішній суд над 12 українськими студентами в Варшаві і за допомогу інвалідам.

На заклик п. Близнака гості зложили $10.58 на українських інвалідів, що вислано до Обєднання через Стрілецький Гурток ч. 2. До згаданої збірки долучено жертву на ту саму ціль, а то по $1 від д-ра Мишуги і п. Бойчука, що зложили їх на річних стрілецьких зборах. Разом вислано $12, а 58 центів залишено в касі Гуртка.

М. Іванів.

ЛИСТИ ВІД СВЯТОГО МИКОЛАЯ...

До нечемної дитини:

Ти, дитинко моя мила,
Маєш тут, що заслужила, —
Я до тебе загостив
І дарунок тут лишив.

Що не слухала ти тата,
Ані мами, ані брата,
Тому різгу, як той гай,
Дає Святий Миколай.

До чемної дитини:

Мамусиній господині,
Що порядок любить все,
Дарунöчки несу нині,
Бо дитина на них жде.

Ой голубко, моя крале,
Слухай маму все свою,
То не тільки книжку
й лялю,
А й цукорків принесу.

(Листи уложив Роман Леонтович).

Вступ.

Професор: Я прийшов оглянути вашу збірку куріозів природи.

Збирач: Дозвольте, що я вам на вступі представлю мою жінку й дочки.

Діягноза.

— Пане докторе, прошу мені порадити: від якогось часу дуже мене сверблять ноги.

— А чи ви часом не є касієром у банку?

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

НЮ БРІТЕН, КОНН. Річні збори Бр. св. Апп. Петра і Павла, від. 254, відбудуться дня 20. грудня, в годині 7:30 ввечір, в церковній гали при Вінтер вул. Кождий член мусить бути приявний на зборах, бо маємо дуже важні справи до полагоджения; буде вибір нового уряду на 1936 рік. Довгуючі члени хай стараються вирівнати свою належитість, бо тим улекшать секретареві замкнення рахунків. Хай кождий член старається привести одного нового члена. А як не може знайти нового члена, то хай перше постарається шукати дома між своїми дітьми, а там їх певно знайде. — Мих. Селеман, предс.; Матей Мазур, кас.; Мих. Тимчишин, секр.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО. Тов. Запорозька Січ, від. 355, повідомляє всіх членів і членкиць, що річні збори відбудуться в неділю, 22 грудня в годині 1-шій пополудні, в гали парохіяльній, 526 Вірджінія вул. Обовязком кождого члена і членкиці є прийти на час, бо будуть важні справи до полагодження. Буде голосування над новою грамотою для дітей, звіт уряду за 1935 рік і вибір нового уряду на 1936 рік. Напоминаємо довгуючих членів, щоб вирівнали свої залеглости, так, щоб не переносити на 1936 рік довгу. Неприявний член-членкиця підпадає карі на підставі статута. — П. Рак, пр.; Ф. Солоничний, кас.; П. Занько, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Василія, від. 214, повідомляє, що річні збори відбудуться в суботу, 21-го грудня, в Парковій гали, точно в годині 6-тій ввечір. Просимо всіх членів, щоб взяли участь в тих зборах, бо маємо важні справи; буде вибір нового уряду на наступний рік. Хто має своїх знайомих хай приведе і впише до У. Н. Союза. — Стефан Семерак, предс.; Василь Зіліско, кас.; Стефан Заводівський, секретар.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, подає до відома, що річні збори цього року відбудуться 22-го грудня, зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній. Обовязком усіх членів є на ці збори прийти, бо буде вибір уряду на 1936 рік. Просимо привести нових членів до бр. і до У. Н. Союза. Довгуючі члени, котрі не зголосяться, будуть суспендовані. Це останнє успімнення цього року. Збори відбудуться як звичайно при Оклей і Райс вул. — Стефан Прокопів, предс.; Михайло Петрів, кас.; Іван Дацьків, секр.

АКРОН, О. Бр. Сош. св. Духа, від. 295, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 1-шій пополудні, в гали церковній. На цих зборах буде справоздання урядників за пів року, буде вибір нового уряду на 1936 рік. Просимо членів прийти на час хоч раз на рік, бо маємо важні справи до полагодження. Напоминаємо довгуючих членів, щоб вирівнали свої залеглі вкладки, щоб не переписувати в книгах з року на рік, як було до цього часу. Просимо членів вписувати свої діти до У. Н. Союза, як також старших. Будемо принимати до відділу без вступного. Котрий член придбає нового члена дістане нагороду 3 дол. від У. Н. С. за одного члена, або і більше. Неприявний на цих зборах член підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. — Іл. Гурин, предс.; О. Цепко, кас.; П. Славич, секр.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 274, повідомляє всіх своїх членів і членкиць, що річні збори відбудуться в суботу, 21. грудня, точно в годині 7-мій ввечір, в гали під ч. 1915 Россел вул. Кождий член має прийти хоч раз на рік і вислухати справоздання уряду і контролі з цілого року. Довгуючих членів напоминаємо, щоб вирівнали свої довги. Буде вибір уряду на 1936 рік. Котрий член не прийде на річні збори буде караний. — Яків Петрич, предс.; Лука Максимич, кас.; Теодор Сенедяк, секр.

КОРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Петра і Павла, від. 81, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 2-гій пополудні. Просимо всіх членів прийти і вирівнати свої довги. Буде вибір уряду на 1936 рік. — В. Чачка, предс.; А. Блауцяк, кас.; М. Ястремський, секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. Тов. Рогатинщина, від. 396, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 3-тій пополудні, в домі під ч. 2114 Тустин вул. Всі члени мусять бути приявні на зборах, бо буде річне справоздання уряду і вибір нового уряду на 1936 рік, та інші справи. Довгуючі члени мають обовязково прийти та вирівнати свій довг. — Уряд.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє своїх членів і членкиць, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 1-шій пополудні, в домі У. Н. Помочі, 525 Вест Раси Еве. Контрольори здадуть звіт за цілий рік і буде вибір уряду на 1936 рік. Просимо довгуючих членів вирівнати свої залеглі вкладки. Кождий член на цих зборах має бути приявний. Член, котрий не прийде на збори, заплатить кару згідно з ухвалою. — Ст. Роган, предс.; М. Когут, кас.; В. Терлецький, секр.

СЛИКВІЛ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 126, повідомляє всіх своїх членів і членкиць, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, точно в годині 1-шій пополудні, в гали церковній. На порядку деннім буде справоздання урядників з цілорічного діловодства і вибір уряду на наступний рік і інші біжучі справи. Просимо довгуючих членів виповнити свої місячні вкладки, бо в противнім разі поступимо з ними статутово. Цього місяця будемо принимати нових членів без вступного. Тому просимо членів приєднувати нових членів і вписувати свої діти, коли вони ще не вписані. — Ів. Пендлишек, предс.; Гр. Дидів, секр.-кас.

НЮ КЕСЛ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 74, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 1-шій пополудні в гали церковній. Кождий член повинен прибути на ті збори, бо буде вибір нового уряду на 1936 рік. — Ярема, секр.

НЮ КІНСІНҐТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 296, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 2-гій пополудні, в У. Н. Домі. Просимо всіх членів і членкиць прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1936 рік, голосування над новою дітočою грамотою, кляса 3, і інші справи до полагодження. — В. Каліновський, предс.; М. Земледух, секр.

СІМПСОН, ПА. Відділ 43 повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться дня 22. грудня, в годині 2-гій пополудні, в домі Джорджа Кук, 62 Овіго вул. На ці збори прибуде гол. контрольор Д. Капітула і буде вибір нових урядників на 1936 рік. Тому просимо, щоб всі члени прибули на ці збори, бо справа є дуже важна а властиво справа довгу, через котрий відділ може бути суспендований. Тому просимо щераз приходіть всі на збори точно в 2-гій годині, а не в 3-тій, як це було давніше. — Василь Лагода, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Бр. св. О. Николая від. 175, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 1-шій пополудні, в парохіяльній гали при Кліперт вул. Просимо всіх членів прибути на річні збори, бо маємо важні справи до полагодження. Обовязком кождого члена є прийти і вислухати звіт уряду за минувший рік. Буде вибір уряду на наступний рік. Довгуючі члени повинні вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. — В. Братусь, предс.; В. Білінський, кас.; В. Бартош, секр.

ДУРГАМВІЛ, Н. Й. Тов. Р... від. 188, повідомляє своїх членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 2-гій пополудні. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо буде вибір нового уряду на 1936 рік ... справи до полагодження. — Т... Хартон, секр.

АЛИКВИПА, ПА. Бр. св. О. Николая від. 120, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня точно в годині 2-гій пополудні, в гали як звичайно. На ці запрошуємо всіх членів, щоб прибули на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Контр. комісія здасть справоздання і буде вибір нового уряду на 1936 рік. Напоминаємо довгуючих членів, щоб вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — О. Ревть, секр.

НЮ АЛЕКСАНДРІЯ, ПА. Річні збори відділу 82 відбудуться дня 22. грудня ... Просимо довгуючих членів вирівнати свій довг. Збори відбудуться в хаті секретаря. — Йосиф Балик, секр.

ОБОРН, Н. Й. Бр. св. О. Николая від. 38, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться дня 22. грудня, в годині 2-гій пополудні, у власнім домі. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо багато справ до полагодження. Буде справоздання відділового уряду і вибір уряду на 1936 рік. Нових членів будемо принимати до Бр. без вступного, а до У. Н. Союза як звичайно. Довгуючі члени хай стараються вирівнати свої залеглости. — Стефан Андрашко, предс.; Яким Смоляк, кас.; Андрій Бископ, секр.

ДОНОРА, ПА. Бр. св. О. Николая від. 232, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться 22-го грудня, в литовській гали при Тамсон Еве. На зборах будемо приймати нових членів без вступного. Просимо всіх членів, щоб прийшли на річні збори, бо маємо важні справи до полагодження. Буде вибір нового уряду на 1936 рік. Котрі члени не прийдуть на річні збори, будуть карані по 50 ц., а урядники по 1 дол. — І. Піхота, предс.; М. Рака, кас.; С. Сенко, секр.

Молодий чоловік дає братчикові своєї коханої гроші й каже:

„Івасю, тут маєш 50 центів і розкажи, що говорить про мене твоя старша сестра."

„Добре, говорить, але як дасьте мені доляра, то я розкажу вам, що говорить про вас мій тато".

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ. (54)

Як валка носіїв починала підніматися щораз вище у гори Ґензі, американський ґеольоґ почав цікавитися дивною формацією гір, що їх оточували. Він говорив до Томія: „Мені здається, що я бачу в цих горах сліди дивних катастроф".

„Що це не значилоб, воно мені байдуже", відповів Томі; „але що нам до того?" „Розложімся тут табором на день, а я розглянуся довкола", сказав, усміхаючися, Джовнс. „Це теж пусте", сказав його товариш, стискаючи плечима; „я вже маю досить спинання по горах".

Як д-р Джовнс почав свої розгляди, Томі його задержав. „Гей, ти не возьмеш зі собою одного з тих хлопців? І я радив би тобі теж узяти зі собою цей револьвер". „О, цього мені не треба", відповів Джовнс; „я не йду далеко, і мені буде досить мого револьвера".

Молодий ґеольоґ пішов у провал скорим кроком. Видно, що він ішов із запалом. Він думав зробити собі тільки прогулку, але з того вийшла найбільша пригода його цілого життя.